

A Fővárosi Ítéltábla a ... ügyvéd által képviselt ... felperesnek, a Dr. Udvarhelyi Miklós Ügyvédi Iroda által képviselt ... II. rendű alperes ellen kezési tartozás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. január 19. napján kelt 29.G.42.338/2010/27. számú ítélete ellen a felperes részéről 28. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek másodfokú perköltséggént 80.000 (nyolcvanezer) forint+Áfa ügyvédi munkadíjat, valamint 12.000 (tizenkettőezer) forint készkiadást.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes lízingbe adóként 2007. június 28-án ... számon egy ... típusú, 2007. július 26-án ... számon egy ... típusú megmunkáló központra kötött a ... Kft-vel (a továbbiakban: I. rendű alperes), mint lízingbe vevővel zárt végű pénzügyi lízingszerződést; mindkét szerződés szerint azok egyik biztosítéka volt készfizető kezességvállalás a II. rendű alperes részéről.

A mindkét szerződéshez kapcsolódó azonos tartalmú zárt pénzügyi lízingszerződés általános szerződési feltételei (a továbbiakban: ÁSZF) 53.5. pontja szerint lízingbe adói azonnali hatályú felmondásra ad alapot, ha a lízingbe vevő lízingdíj fizetési vagy a pénzügyi lízingszerződés teljesítésével kapcsolatos fizetési késedelme a 30 naptári napot meghaladja.

Az ÁSZF 66.2. pontja szerint a futamidő lejártá előtt szerződésszegés esetén a lízingbe vevő köteles minden, a felmondás napjáig már esedékessé vált

(kiszámlázott), de meg nem fizetett pénzügyi lízingdíjat és egyéb költséget, díjat megfizetni; a 66.3. pont szerint a lízingbe vevő köteles a lízingbe adó minden, a szerződés futamidő előtti megszűnésével kapcsolatos kárát és igazolt költségeit megtéríteni; a 66.4. pont szerint a lízingbe adó köteles a lízingbe vevő tartozásába beszámítani a lízingtárgy értékesítéséből a lízingbe adó vagyoni hátránya kiküszöbölésére alkalmas adótartalom nélküli összeget, mint megtérülést.

A II. rendű alperes a fenti lízingszerződésekhez kapcsolódóan - német nyelven szerkesztett okiratban - feltétel nélkül és visszavonhatatlanul kezességet vállalt a fizetendő lízingdíjak és mellékköltségek lízingszerződésben szabályozott mindenkori mértékének a megfizetéséért akként, hogy kötelezte magát az esetlegesen hiányzó összegeknek a felperes első felszólítására, az alapul szolgáló jogviszony vizsgálata nélkül és bármely kifogásról való lemondással, lejárt késedelmi kamattal, költségekkel, kiadásokkal és hasonlókkal történő haladéktalan megfizetésére, vagy arra, hogy gondoskodik a fennálló hátralékok fedezéséről.

A II. rendű alperes a kezességvállaló nyilatkozatban tudomásul vette, hogy amennyiben további jogi vagy természetes személyek bármely formában kezességet vállalnak, a felperes dönti el, milyen sorrendben érvényesíti a kezességet, illetőleg jogosult arra is, hogy a kezességvállalás másokkal történő egyetemleges teljesítését követelje tőle.

A felperes 2010. február 5-én kelt nyilatkozatával 30 naptári napot meghaladó fizetési késedelemre hivatkozva mindkét szerződést, mindkét alperessel közölve azonnali hatállyal felmondta.

A fenti felmondásokra hivatkozva a felperes 2010. november 24-én és 2010. november 25-én közvetlenül, 2010. november 29-én és 2010. november 30-án jogi képviselő útján szólította fel az alpereseket teljesítésre, eredménytelenül.

Az I. rendű alperes 2010. december 3-i kezdő időponttal felszámolás alá került; a felperes hitelezői igényt nem jelentett be.

A felperes 2010. december 20-án beérkezett keresetet terjesztett elő az alperesekkel szemben; az egyetemleges marasztalásukat kérte 26.127,03 euró és 371.250 forint, valamint annak 2010. november 25-től a kifizetésig járó 20%-os késedelmi kamata megfizetésére.

A keresetében arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperes 30 naptári napot meghaladó fizetési késedelmére alapítottnak jogosult volt a lízingszerződéseket az ÁSZF 53.5. pontja szerint azonnali hatállyal felmondani. Az I. rendű alperes az ÁSZF 66.2. pontja alapján a felmondás napjáig esedékessé vált, de meg nem fizetett pénzügyi lízingdíjat és egyéb költséget, díjat tartozik megfizetni, valamint az ÁSZF 66.3. pontja szerint kárfelelősség terheli a szerződések futamidő előtti megszűnése folytán, illetőleg ennek következtében felmerült igazolt költségeit is megtéríteni tartozik. Az I. rendű alperes a Ptk. 318. § (1) bekezdése és 339. § (1) bekezdése szerint köteles megtéríteni a felperesnek a szerződés megszűnéséből származó kárát, amely az elszámolás szerint a szerződés idő előtti lezárásának a

díjából, a késedelmi kamatból és a lejárt esedékességű tartozásból áll; a késedelmi kamatkövetelését az ÁSZF 28. pontjára alapította.

Álláspontja szerint a II. rendű alperes a Ptk. 274. § (2) bekezdése szerint készfizető kezességet vállalt, így az I. rendű alperes tartozásáért feltétel nélküli, azonnali helytállásra köteles.

A felperes a per során - hivatkozva a ... számú szerződés tárgyát képező lízingszköz 10.914,05 euró összegben történő értékesítésére - a keresetét leszállította 10.760,74 euróra és 371.250 forintra, valamint késedelmi kamatára, majd az I. rendű alperessel szembeni követelésétől elállva kizárólag a II. rendű alperes marasztalását kérte a leszállított kereset szerint készfizető kezességvállalás jogcímén, hivatkozva arra, hogy a felszámolás alá került I. rendű alperessel szemben a követelés nem behajtható. Utóbbi alátámasztására csatolta az I. rendű alperes felszámolóbiztos 2011. november 28. napján kelt behajthatatlansági nyilatkozatát.

Az elsőfokú bíróság 2011. december 7. napján kelt, 2012. január 4. napján jogerőre emelkedett 29.G.42.338/2010/24. számú végzésével a pert az I. rendű alperes vonatkozásában megszüntette.

A II. rendű alperes az érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy készfizető kezességet vállalt volna; a Ptk. 274. § (1) bekezdéséhez kapcsolódó jogtudományi álláspont és eseti döntések ismertetésével állította, hogy a kezesség ezen speciális alakzatáról kifejezetten meg kellett volna állapodniuk, melyre nem került sor, az aláírt szerződés nem rögzíti, hogy sortartás kifogása ne illethné meg. Tekintettel arra, hogy a kezesség járulékos kötelelem, és tartalma a mindenkor főkötelezettséghez igazodik, ellentétes az a szerződéses kikötés is, hogy a kezes az alapul szolgáló jogviszony vizsgálata nélkül vállal fizetési kötelezettséget. A Ptk. 205. § (2) bekezdése szerint a felek személye, a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás a szerződés lényeges tartalmi eleme, és a felek a szerződéskötéstől kezdve együtt kell, hogy működjenek. Álláspontja szerint a perbeli szerződés megkötése során nem teljesültek sem a Ptk., sem a bírói gyakorlat készfizető kezességre vonatkozó rendelkezései, olyan tartalmi hiányosságokban szenved a kötelezettségvállalás, hogy az a Ptk. 207. § (1) bekezdése alapján vizsgálva - a nyilatkozó feltehető akaratára tekintettel - csak sortartásos kezesi szerződésnek minősülhet.

Sortartó kezesség vállalására, valamint az 1991. évi XLIX. törvény 37. § (1), (2), (3) bekezdéseire figyelemmel a felperes a II. rendű alperessel szemben nem jogosult követelést érvényesíteni, mert az I. rendű alperessel szemben indult felszámolási eljárásban határidőn belül hitelezői igényt nem jelentett be, ez jogvesztésre és a kezes mentesülésére vezetett az 1/2010. Polgári jogegységi döntés értelmében.

Utalt arra is, hogy kártérítés megfizetéséért kezességet nem vállalt, továbbá vitatta a követelés összegét is, álláspontja szerint nem igazolt a lízingtárgyak felperes által állított értéken történő eladása, valamint nem bizonyított az értékesítés körében felmerült költsége sem.

Az elsőfokú bíróság 2012. január 19. napján kelt 29.G.42.338/2010/27. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 484.823 forint perköltséget.

Határozata indoklásában kifejtette, a védekezésre tekintettel elsődlegesen a kötelezettségvállaló nyilatkozat tartalmát vizsgálta és annak hiteles magyar nyelvű fordítása alapján megállapította, hogy a II. rendű alperes sortartó kezességet vállalt az I. rendű alperes és a felperes között létrejött lízingszerződésekből eredő kötelezettségekért, ugyanakkor a kárért való felelősségvállalás többtényállási eleme a kezességvállalásból hiányzik. A nyilatkozat 1. pontjában a „lejárt késedelmi kamat, költség, kiadás és hasonló” szövegrész nem ad alapot annak megállapítására, hogy a II. rendű alperes kárért való felelősséget is vállalt volna; eltérő értelmezés kiterjesztő lenne, a kezességvállalás tehát a szerződésből eredő kötelezettségekre vonatkozott.

A „feltétel nélkül és visszavonhatatlanul” szövegrész nem tekinthető a sortartó kezesi kifogásról történő lemondásnak, ugyanígy az 1. pont egyéb megfogalmazása sem, az itt rögzített szövegrész nem jelenti, hogy a főkötelezettől való behajtás megkísérlését megelőzően egy sorban vállalt volna a II. rendű alperes kezességet. A sortartó kezesi kötelezettségvállalást támasztja alá az is, hogy a II. rendű alperes akként vállalta a kötelezettséget, vagy megfizeti a hiányzó összeget, vagy gondoskodik a hátralékok fedezetéről. Utóbbiból arra vonható következtetés, hogy a főkötelezettet kívánja olyan helyzetbe hozni, hogy teljesíthessen; a más kezességvállaló személyekkel történő egyetemleges kötelezettségvállalás sem eredményezte a sortartó kifogásról való lemondást. Az alapul szolgáló jogviszony vizsgálata nélküli és bármely kifogásról való lemondás csupán azt jelenti, hogy az alapjogviszony vizsgálatának a jogáról mondott le a nyilatkozó és az ehhez kapcsolódó kifogásokról. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a feleknek kifejezetten meg kellett volna állapodniuk abban, hogy készfizető kezességvállalás történik, ennek hiányában a II. rendű alperes egyszerű kezesnek tekinthető, aki mindaddig megtagadhatja a teljesítést, amíg a követelés behajtható a főkötelezettől, illetőleg azon kezesektől, akik őt megelőzően vállaltak kezességet.

A fentiekből következően vizsgálta az elsőfokú bíróság az 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 37. § (1), (3) bekezdésére alapított alperesi védekezést is; megállapította, hogy a felperes az I. rendű alperes elleni felszámolási eljárásban hitelezői igényt nem jelentett be, ezért a perbeli követelés tekintetében jogvesztés következett be, nem csak a főkötelezettel, hanem a kezes II. rendű alperessel szemben is, mely a kereset elutasítására vezetett.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását, a II. rendű alperes keresete szerinti marasztalását kérte.

A fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az eredeti keresetében az alpereseket egyetemlegesen kérte szerződésszegés és kártérítés jogcímén kötelezni a felmondás napjáig esedékessé vált, de meg nem fizetett pénzügyi lízingdíj és egyéb költség, díj megfizetésére, valamint a szerződés futamidő előtti megszűnésével kapcsolatos kárának és igazolt költségének megtérítésére, mely követelése összegének megállapításakor figyelembe vette az értékesítésből befolyt összegeket. Az I. rendű alperessel szemben felszámolási eljárás indult; tekintettel

arra, hogy a felszámolóbiztos nyilatkozata szerint a követelés az I. rendű alperestől behajthatatlan lett volna, ezért hitelezői igényt nem jelentett be, és az I. rendű alperessel szembeni perbeli követelésétől elállt.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a módosított kereset szerint marasztalni kért II. rendű alperes vonatkozásában tévesen állapította meg a készfizető kezességvállalása hiányát. A nyilatkozat 1. és 2. pontjaiban foglaltakat idézve állította, hogy a II. rendű alperes a kezességvállalását kiterjesztően, az I. rendű alperes valamennyi fizetési kötelezettsége vonatkozásában, más személyek kezességvállalására tekintet nélkül tette meg. A kötelezettségvállalás bármely fizetési késedelemre kiterjed, így a II. rendű alperes alappal nem hivatkozhat arra, hogy a felszámolási eljárásban a hitelezői igény bejelentést elmulasztotta, mivel fizetési kötelezettsége a vállalt kezességvállalási nyilatkozat terjedelme szerint beállt. Utalt arra, hogy a kezességvállalási nyilatkozat a német jog terminológiája szerint készült, a nyilatkozattevő feltehető akaratát, az eset körülményeit és a szavak általánosan elfogadott jelentését is figyelembe kell venni, a szöveg hiteles fordítása ellenére nem valószínű, hogy a német polgári jog és a magyar Ptk. szóhasználata egymásnak teljes egészében megfeleljen. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság tévesen vont következtetést arra, hogy a II. rendű alperes sortartó kezességet vállalt, de ezen álláspont helytállósága esetén nem hagyható figyelmen kívül a felszámolóbiztos behajthatatlansági nyilatkozata, utóbbiból következik, hogy önmagában a hitelezői igénybejelentésnek pénzügyi eredménye nem lett volna. Az elsőfokú bíróság tévesen figyelmen kívül hagyta azt a felperesi álláspontot is, hogy a lízingszerződés fennállása alatt lízing díjfizetési kötelezettség terheli a lízingbe vevőt, felmondás után a feleknek az ÁSZF rendelkezései szerint kell elszámolniuk és a fizetési kötelezettség jogcíme a szerződés megszűnésével okozott kár, de a kezessel szemben a kezesi kötelezettség érvényesítése változatlan jogcímű. Mindezt az elsőfokú bíróságnak elsődlegesen azt kellett volna vizsgálnia, hogy az alperes kezessége mire terjedt ki, és nem a Ptk. szó szerinti használatával kellett volna az idegen nyelven keletkezett nyilatkozatot értelmeznie; az eset összes körülményét tekintve a tényállást iratellenesen állapította meg, és abból helytelen jogi következtetést vont le.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a II. rendű alperes kezességvállaló okiratba foglalt nyilatkozatainak egyike sem értelmezhető akként, hogy a sortartás kifogásáról lemondott volna, és készfizető kezesnek minősülne. A fellebbezés azt a látszatot kívánja kelteni, mintha a II. rendű alperes által értett jogi nyelvben ne lenne különbség az egyszerű és a készfizető kezesség között, ez azonban csúsztatás, a német polgári jog a magyarral teljesen azonosan különbséget tesz a kezesség ezen két formája között (...). Abból tehát, hogy a nyilatkozat nyelve és az aláíró anyanyelve német, nem következik, hogy a II. rendű alperes a kezesség német jog szerint is ismert szigorú formáját kívánta volna vállalni.

Fenntartotta a II. rendű alperes a készfizető kezességvállalás tartalmi követelményeivel és a felperesi követelés jogvesztés okáni megszűnésével kapcsolatos álláspontját is. Osztotta a II. rendű alperes az elsőfokú bíróság azon

érvelését, jogszabályellenes, kiterjesztő értelmezése lenne a kezesi kötelezettségvállalásnak, ha az a szerződésszegés körében érvényesített kártérítési igény tekintetében is alkalmazható lenne; a felperes nem lízingdíj iránti, hanem kárigényt érvényesít, melyre a kezességvállalás nem terjedt ki.

A felperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta és helytálló az abból levont jogi következtetése is.

Az alperes ellenkérelmében foglaltakra figyelemmel helytállóan járt el az elsőfokú bíróság, amikor a felperes, mint jogosult és a II. rendű alperes, mint kezes közötti jogviszony tartalmát vizsgálta, azt, hogy a kezességvállalás mire terjedt ki, illetőleg, hogy egyszerű vagy készfizető kezesi helytállást eredményezett-e a szerződés.

A felperes és az I. rendű alperes között 2007. június 28-án és 2007. július 26-án létrejött lízingszerződések szerint azok egyik biztosítója volt a II. rendű alperes részéről történő készfizető kezességvállalás.

A per nem vitás adatai szerint a kezességvállalásra külön - német nyelven szerkesztett - okiratban került sor a II. rendű alperes részéről; a német jog alkalmazásában sem a lízingszerződés, sem a kezesi szerződés megkötésekor a felek nem állapodtak meg, így nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a Ptk. alapján vizsgálta a perben vitás tartalmúvá vált okiratban foglaltakat.

A Ptk. 272. § (1) bekezdése szerinti kezességi szerződés írásba foglalása okán teljesült a Ptk. 272. § (2) bekezdésében előírt alaki feltétel, a szerződéses jognyilatkozat tartalmának értékelésére pedig a Ptk. 207. § (1) bekezdése alkalmazásával kerülhetett sor.

A német nyelvű okirat hiteles magyar fordításában foglaltak alapján helyesen vont következtetést az elsőfokú bíróság arra, hogy a II. rendű alperes a felperesnek fizetendő „lízingdíjak és mellékköltségek” lízingszerződésben szabályozott mindenkor mértékének a megfizetéséért vállalt kötelezettséget; a szerződés futamidő előtti megszűnésével kapcsolatos kárért és igazolt költségekért nem. A II. rendű alperesnek a kezesség elvállalásakor a lízingdíjak és a mellékköltségek átháríthatóságával kellett számolnia, szerződési akarata kárfelelősségért történő kezesi helytállásra nem irányult, így az ÁSZF 66.2. és 66.3. pontjára alapított keresetnek a kártérítésre irányuló része tekintetében a II. rendű alperes helytállásra - ekörbeni kezességvállalása hiányában - nem kötelezhető; felperes ettől eltérő álláspontja a Ptk. 273. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakba ütközik.

Teljes körűen osztotta a Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú bíróság kezességi szerződés helytálló értelmezéséből levont azon jogi következtetését is, hogy a II. rendű alperes lízingdíjakra és mellékkötelezettségekre vonatkozó kötelezettségvállalása a Ptk. 274. § (1) bekezdése szerinti egyszerű kezesség; a

fellebbezésben előadottaktól eltérően a felperes a Ptk. 274. § (2) bekezdés a) pontja szerinti készfizető kezességi szerződés létrejöttét nem bizonyította, a felperes által állított jognyilatkozat megtételét a 25/1. sorszám alatt csatolt német nyelvű okirat hiteles magyar fordítása nem támasztotta alá.

Az okiratból az elsőfokú bíróság által felhívott szövegrész, így a „feltétel nélkül” történő kötelezettségvállalás, illetőleg annak kikötése, hogy a II. rendű alperes a teljesítést az „alapul szolgáló jogviszony vizsgálata nélkül is bármely kifogásról való lemondással” vállalta, nem értékelhető akként, hogy a sortartási kifogásról is lemondott volna.

A felperes a II. rendű alperes készfizető kezességvállalása létrejöttét a Ptk. 274. § (2) bekezdés a) pontjára alapította, így a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint annak kétségmentes bizonyítása terhelte, abban állapodtak meg, a II. rendű alperes nem követelheti, hogy a felperes a követelést először az I. rendű alperestől hajtsa be.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a fentieknek megfelelő kifejezett megállapodást a vizsgált okirat nem tartalmazott; osztotta a Fővárosi Ítéltábla a releváns szövegrészek értelmezése körében általa kifejtetteket.

Az első fokú ítélet jogi indokolását a Fővárosi Ítéltábla annyiban egészíti ki, hogy készfizető kezességi szerződés létrejötte esetén az okirat 2. pontja szükségtelen lenne; az utóbbi szerződési rendelkezés a kezesek egymás közötti egyetemleges felelősségét szabályozza, mely készfizetésre kötelezettség esetén a sortartási kifogás hiányából külön rendelkezés nélkül is következne.

Mindezért helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a II. rendű alperes részéről egyszerű kezességvállalás történt és nem tévedett, amikor a továbbiakban - a kárigényen felüli kereseti kérelem vonatkozásában - vizsgálta az alperes jogvesztésre alapított védekezését, helytállóan vonva következtetést annak megalapozottságára.

A kezesség, mint a mögöttes felelősségek egyike, főkötelezettséget feltételez, melyhez a szerződéssel vállalt helytállásnak igazodnia kell, azaz a járulékos kötelezettség a főkötelezettséghez igazodik.

Ezen járulékokból következik, hogy a főkötelezettséget érintő jogi tények (teljesítés elévülés, jogvesztés) kihatnak a járulékos kötelezettre, a mögöttes felelős helyzete mindig a főkötelezett helyzetéhez igazodik.

A per nem vitás adatai szerint a pert megelőzően a főkötelezett I. rendű alperessel szemben indult felszámolási eljárásban a felperes hitelezői igényt nem jelentett be - helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a hitelezői igénybejelentést a 23/F/2. számon csatolt behajthatatlansági nyilatkozat nem pótolja -, ez az 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 37. § (3) bekezdése szerint a felszámolás közzétételétől számított 180 napos határidő elteltével jogvesztésre vezetett, melynek következtében a felperes elvesztette a sortartó kezes II. rendű alperessel szembeni fellépés jogát, a jogvesztés ugyanis az igényérvényesítés lehetőségének a kizártságát jelenti.

A hitelezői igénybejelentés elmaradásának az oka érdektelen, a mulasztás szükségképpen jogvesztésre vezet, így a követelés felszámolás soráni behajthatatlanságára vonatkozó felperesi fellebbezési érvelés sem fog helyt.

Mindebből következően az elsőfokú bíróság helytállóan döntött, amikor a keresetet elutasította; tekintettel arra, hogy a fellebbezésben előadottak eltérő tényállás megállapítására, illetőleg eltérő jogi következtetés levonására nem adtak alapot, a Fővárosi Ítéltábla az ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. § alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a II. rendű alperes másodfokú perköltsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés b) pontja, valamint 3. § (5) bekezdése alkalmazásával megállapított 12.000 forint készkiadásból és 80.000 forint + Áfa jogi képviselési munkadíjból áll.

Budapest, 2013. január 29.

Dr. Felker László s.k.,
a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s.k.,
előadó bíró

Dr. Senyei György s.k.,
bíró

